

HANDBOK FÖR BRUNNSGÄSTER

AF

PHILIP ALFORT.

Sörsta Häftet:

BESKRIFNING

ÖFVER

SVERIGES FÖRNÄMSTA HELSOBRUNNAR.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS L. J. HJERTA,

1842.

serveras utur sjelfva apparaterne; dels full tillgång på god saponös gyttja; dels en större electricitetsmachin och voltige stapel, och dels ett väl fourneradt värds- hus, hvarest mat vid table d'hôte eller portionsvis, samt andre rafraischissementer, erhålles.

Utom det tillfälle som erbjuder sig att bo i Uddevalla, så finnes på varfvet, invid brunnsparcken, 60 å 70 större och mindre väl möblerade rum, som ut- hyras från och med den 15 juni och 17 juli på 30 dagar; och hvarom kan korresponderas med kapiten A. A. WISKBERG, adress: Uddevalla och Gustafsberg.

Läkarevården bestrides tills vidare af tillförord- nade stadsläkaren, med. dokt. och chir. mag. herr CARL LÖNNER.»

HAFSBADEN VID SÄRÖ.

Särö är en vid Sveriges vestra kust, i norra delen af Halland, emellan Götheborg och Kungskacka (2½ mil från det förra och 1 mil från det sednare), emot öppna hafvet, belägen ö, som medelst en bro samman- hänger med fasta landet. Dess form är aflång och längsta sträckningen från öster till vester, med ett areal-innehåll af 325 tunnland. Genom en skogbe- växt bergsträckning, gående i riktning från sydost till nordvest, är den delad i en östra och vestra hälft. Utom den herrliga anblick åt det öppna hafvet, man eger från flera punkter af denna bergshöjd, lemna den äfven ett behagligt och helsosamt skydd mot de starkare hafsvindarna.

Öns yppiga vegetation, med de flesta nordens barr- och löfträd, att ej nämna den mängd af omvex- lande hafs- och höglandsväxter, som pryda dess äng- gar och parker, framvisar en märkvärdig contrast mot Sveriges öfriga hafstrakter.

Corps de logie utgöres af 3:ne större byggnader, och en mindre, benämnd »skogshyddan» med 7 rum; den är i modern byggnadsstil, och ligger 450 alnar från de större byggnaderna, i den mest romantiska trakt af ön; alla dessa byggnader äro uppförda på en, af naturen bildad, terrassformig plan emot omnämnde bergsträcknings östra sluttning; framför denna plan öppnar sig en vacker dal omgifven af kullar, rikt beväxta med löfträd.

Badhuset uppfördes 1839, är beläget 300 famnar från boningshusen, vid en vik; innesluter åtta bekvämligt och propert möblerade badrum samt ett conversationsrum.

Det till baden begagnade hafsvattnets egentliga vikt är 1,019 vid + 17° C. Badgyttjan utmärker sig för sin finhet och stora svafvelhalt.

Nära intill badhuset uppfördes 1840 en *Gräfenberger douche*, med 22 fots fallhöjd.

För erhållande af *bad i öppna hafvet*, finnas 2:ne bassiner, belägna i en halsbugt å öns vestra kust, 200 famnar från boningshusen.

Alla brukliga, kalla artificiella mineralvatten, kunna erhållas.

Nöjena hafva bestått uti: dans-soiréer, promenader till omkringliggande herrgårdar, lustfarter på hafvet; nästan hvarje söndag göra ångfartygen från Götheborg lustfart till ön.

Inrättningen öppnades i juli 1839, och eges, jemte hela ön, af possessionaten herr A. H. ÅKERMAN.

Badgästernas antal utgjorde 1839 — 72, och 1840 103 personer, hvaraf största delen logerade på ön, och de öfrige i närliggande bondgårdar å fasta landet.

Läkarevården ombesörjes för närvarande af provincial-läkaren, doktor F. G. MOSÉN.

Uti boningshusen finnas 42, dels enkla dels 2 å 3 sammanhängande, rum (oberäknadt domestikrum-

men), alla möblerade med omsorg för propreté och bekvämlighet.

Inrättningens utvidgande ingår troligen i egarens plan, då stället vackra och helsosamma läge gifver anledning, att framgent präräkna en, såsom hittills, tilltagande fréquence.

Priser (i banko).

Varma bad utan douche	16 sk.
D:o med douche	20 „
Gyttjebad med douche	32 „
Gräfenbergerdouchebad	12 „
Bassinbad (eller kalla bad i hafvet, uti dertill anlagde badhus med tält)	8 „
Ett möbleradt rum med 1 säng och städning per dygn	40 „
För hvarje extra säng per månad	4 R:dr.
Ett domestikrum, hvori flere bo tillsammans, per månad för hvarje person	2 „
En domestiksäng per månad	2 „

(Boningsrummen uthyras för 30 dagar, ifrån och med den 13 juni eller 14 juli.

Mat serveras till middag och afton vid table d'hôte för 1 R:dr om dagen, utom likörer, samt utan afdrag för enskildta mål eller dagar. I händelse hemtning åstundas, bör eget silfver medhafvas. Betjeningen erhåller mat efter beting.

Tidningar hållas mot särskild afgift.

Kalla artificiella helsovatten tillhandahållas af apotekaren herr L. J. SCHÖLDSTRÖM.

Beställningar af badtimmar och rum, med uppgift å det antal sängar, som åstundas, adresseras till A. H. ÅKERMAN, Kongsbacka och Särö.

Uti allmänna tidningarne stod förliden sommar att läsa, det Särö intager första rummet bland badorter i riket, hvilka under de sednare åren kommit i

rop. Bland notabiliteter, som under sista sommaren begagnade baden vid detta ställe, voro professoren m. m. friherre JACOB BERZELIUS och professoren m. m. ERIC G. GELER.

Badsäsongen härstädes börjas i år den 13 juni, och fortfar så länge årstiden tillåter.

Närmaste gästgifvaregården till Särö är Kungsbacka. ¹⁾

GÖTHEBORGS BAD-INRÄTTNING

är visserligen i det medlersta och öfra Sverige känd, så till vida, att man, genom rykten och årliga tidningsannonser, vet att den sedan få år tillbaka, finnes, och att den är både prydlig och ovanligt dyrbar; men om det verkliga gagn, som en badgäst kan hemta af denna inrättning tyckes man göra sig en ganska oriktig opinion. Man har hört, att badhuset är uppfördt på stranden af den stora Götha elf, som i hafvet, straxt nedanföre Götheborg, oafbrutet uttömmar en ofantlig vattenmassa, sammanblandande sött och salt vatten vidt och bredt omkring i skärgården, och deraf drager man vidare den förhastade slutsats att baden i Götheborg serveras med så beskaffadt blandadt vatten, samt att den som behöfver äkta, fullhalltiga saltsjöbad, icke har att vänta dem i Götheborgs badhus. — Insändaren vet deremot, med bestämd säkerhet, att badhusets läge vid Götha Elf icke har något den ringaste inflytelse på beskaffenheten af de salta baden derstädes och att man med alldeles lika goda skäl kan äfven i Strömstad och Marstrand klaga öfver underhålligt saltvatten, som i Götheborg, emedan det vatten,

¹⁾ Det mesta af ofvanstående beskrifning är mig benäget meddeladt af stället läkare, herr provincialläkaren F. G. MOSÉN.